

Innhold

Introduksjon til bokserien	11
Innledning	17
<i>Kapittel 1</i>	
Hva menes med fysisk miljø?	21
Fysisk miljø og rom som betegnelse for omgivelsene og alt som hører til	21
Materialitet – et begrep med flere meninger	24
Den subjektive siden – opplevd betydning av det fysiske miljøet ...	25
En utvidet romforståelse og sammenhengen med det psykososiale miljøet.....	28
Oppsummering med refleksjonsoppgaver.....	31
<i>Kapittel 2</i>	
Hvorfor skal vi tenke over det fysiske miljøet på SFO?	33
Oppsummering med refleksjonsoppgaver.....	37
<i>Kapittel 3</i>	
Hva sier styringsdokumenter om SFO som fysisk miljø?	39
Barnekonvensjonen, barns rettigheter og overordnede nasjonale reguleringer	39
Rammeplan for skolefritidsordningen og støttemateriell.....	41
Forskriften – Rammeplan for SFO	42
Utdanningsdirektoratets støttemateriell.....	47
Forskrift om miljørettet helsevern.....	55
Oppsummering med refleksjonsoppgaver.....	56
<i>Kapittel 4</i>	
Hvilken betydning kan rommet ha for 6–10-åringer?	59
Aldersgruppen 6–10 år	59

Det fysiske miljøets betydning for barns trivsel og utvikling.....	62
Oppsummering med refleksjonsoppgaver.....	68

Kapittel 5

Hva vet vi om det fysiske miljøet på SFO?	69
Det fysiske miljøet i praktisk og pedagogisk orientert litteratur.....	70
Det fysiske miljøet i den første nasjonale evalueringen av SFO	71
Trygghet og kontroll versus frihet og barns (egne) steder	73
Ressurser og muligheter i det fysiske miljøet	76
Overganger og barns forventninger til og møter med SFO-miljøet....	77
Rommet og relasjoner mellom barn.....	78
Rommet, fysisk aktivitet og fysisk aktiv lek.....	80
Oppsummering med refleksjonsoppgaver.....	83

Kapittel 6

Hvilke konkrete faktorer bør det tas hensyn til i arbeidet med det fysiske miljøet på SFO?	85
Rommet som pedagogisk ressurs	86
Organisering av tiden på SFO	87
Barns rett til medvirkning i utformingen av gode lekemiljøer.....	89
SFOs lokaliteter.....	91
En inkluderende SFO.....	92
Oppsummering med refleksjonsoppgaver.....	93

Kapittel 7

Arbeid med (re)organisering av det fysiske miljøet på SFO – en verktøykasse	95
Intensjoner – Hvorfor arbeider man med det fysiske miljøet?.....	98
Verdier – hva innebærer en verdibevisst	
tilnærming til barn og rom på SFO?	98
Hensikt – hvilke effekter vil vi oppnå	
gjennom å arbeide systematisk med rom?	100
Mål – hvilke konkrete endringer skal	
foretas for å svare til hensikten?.....	102
Personforutsetninger – hvordan involvere	
barn(a), ansatte, foresatte og ledelse?	105
Å involvere barn	105
Å involvere ansatte	108

Å involvere foresatte.....	109
Å involvere ledelsen	110
Å involvere andre instanser	112
Innhold – hva kan det jobbes med?	113
Rom som fremmer barns lyst til å leke	115
Rom for lek	117
Rom for kulturelle aktiviteter.....	119
Rom for fysisk aktivitet og bevegelsesglede.....	121
Rom for måltider.....	123
Arbeidsmåter – hvordan arbeide med det fysiske miljøet?	126
Vurdering – hvordan kartlegge og evaluere arbeidet med det fysiske miljøet?	134
Oppsummering med refleksjonsoppgaver.....	142
Avsluttende bemerkninger	143
Referanser	145